

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

I oktober 2008 indgik regeringen en politisk aftale om sikring af finansiell stabilitet. Den internationale finansielle krise havde medført, at pengemarkederne var frosset til, og selv sunde pengeinstitutter havde derfor svært ved at finde likviditet. Det truede den finansielle stabilitet i Danmark, og det kunne få alvorlige negative konsekvenser for landets virksomheder og borgere.

Den politiske aftale blev udmøntet ved lov nr. 1003 af 10. oktober 2008 om finansiell stabilitet, som spændte et sikkerhedsnet ud under de simple kreditorer i danske pengeinstitutter med henblik på at sikre, at danske pengeinstitutter igen kunne finde likviditet til at finansiere deres forretninger med.

Sikkerhedsnettet har virket efter hensigten, og danske pengeinstitutter finder likviditet i fornødent omfang. Dog har der vist sig et behov for at udvide garantiordningen, bl.a. fordi andre lande efterfølgende valgte at udstrække deres tilsvarende garantiordninger til en længere periode. Regeringen fremsætter derfor parallelt med dette lovforslag forslag til ændring af lov om finansiell stabilitet, der bl.a. har til formål at udstrække den danske garantiordning. Sikkerhedsnettet adresserer imidlertid ikke pengeinstitutternes solvens.

Forværringen af konjunkturbilledet har medført, at kreditinstitutter i de kommende år vil komme til at opleve et stigende pres på deres solvens, og med den finansielle krise vil kreditinstitutterne have svært ved at rejse yderligere kapital på de internationale kapitalmarkeder. Ydermere kan der være en generel tendens til markedsdrevne krav om stærkere kapitalisering. Uden adgang til kapital kan kreditinstitutterne kun modstå risikoen for større tab ved at slanke balancerne gennem en stramning af udlånspolitikken og lånevilkårene for virksomheder og husholdninger. Det indebærer risiko for en kreditklemme til ugunst for samfundsøkonomien.

Den 18. januar 2009 indgik regeringen sammen med Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Sociali-

stisk Folkeparti, Radikale Venstre og Liberal Alliance en politisk aftale om en kreditpakke, hvorefter penge- og realkreditinstitutterne tilbydes statslige kapitalindskud. Kapitalindskuddene skal bidrage til at normalisere udlånspolitikken og dermed mindske risikoen for en selvforstærkende negativ spiral mellem den finansielle sektor og samfundsøkonomien i øvrigt.

Der lægges med dette lovforslag i overensstemmelse med den politiske aftale af den 18. januar 2009 op til etablering af en ordning, hvorefter alle kreditinstitutter med hjemsted i Danmark kan ansøge staten om indskud af hybrid kernekapital. Alle pengeinstitutter, realkreditinstitutter og Danmarks Skibskredit A/S omfattes herefter af ordningen.

Formålet med ordningen er at give kreditinstitutterne mulighed for at få en finansiell stødpude og dermed sikre et tilstrækkeligt kapitalgrundlag, således at risikoen for, at sunde virksomheder og husholdninger ikke kan få finansieret deres aktiviteter i kreditinstitutterne, mindskes. Derudover vil det gælde, at kreditinstitutternes kapitalindskud har til formål at skabe luft i instituttets udlånspolitik.

Såfremt alle kreditinstitutter fuldt ud benytter sig af tilbuddet om at få tilført statslig kapital, skønnes der at ville blive tilført kapital på ca. 100 mia. kr., hvoraf ca. 75 mia. kr. går til pengeinstitutterne og ca. 25 mia. kr. til realkreditinstitutterne.

Et kapitalindskud i størrelsesordenen 100 mia. kr. til sektoren under ét vil føre til en forhøjelse af sektorens samlede kernekapital på ca. 22 pct. Det vil selv med en forsigtig gearing give rum for en markant forøgelse af udlånene. Pengeinstitutternes udlån udgjorde ultimo 2007 knapt 2.800 mia. kr. og realkreditinstitutternes udlån knapt 2.000 mia. kr.

Statens kapitalindskud til kreditinstitutterne er grundlæggende et lån, der skal forrentes og tilbagebetales. Rentensatsen vil for det enkelte kreditinstitut blive fastsat på objektive kriterier og skønnes årligt at ville ligge i intervallet fra godt 9 pct. til knapt 12 pct. Det forventes, at renten i gennemsnit vil blive på ca. 10 pct.